

Анонимизиран текст

Превод

C-511/22 — 1

Дело C-511/22

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

29 юли 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Landgericht Frankfurt am Main (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

9 юни 2022 г.

Ищец и въззивник:

AQ

Ответник и въззиваем:

trendtours Touristik GmbH

Landgericht Frankfurt/M

[...]

Определение

По дело със страни

AQ, [...] 48167 Мюнстер,

ИЩЕЦ И ВЪЗЗИВНИК,

[...]

срещу

Trendtours Touristik GmbH [OMISSIS], 65830 Крифтел,

ОТВЕТНИК И ВЪЗЗИВАЕМ

[...]

24 граждански състав на Landgericht Frankfurt am Main (Областен съд Франкфурт на Майн)

[...]

на 9 юни 2022 г. определи:

- I. На основание член 267, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз [...] отправя до Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси относно тълкуването на правото на Съюза:
  1. Трябва ли член 12, параграф 2, първо изречение от Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2001/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 90/314/ЕИО на Съвета (наричана по-нататък „Директивата за пакетните туристически пътувания“) да се тълкува в смисъл, че — наред с правото за прекратяване на договора по член 12, параграф 1 от Директивата за пакетните туристически пътувания — той урежда друго такова право, чиито правни последици се прилагат само ако пътуващият се позове на него във волеизявлението си за прекратяване?
  2. Трябва ли член 12, параграф 2 от Директивата за пакетните туристически пътувания да се тълкува в смисъл, че задължението за заплащане на такса за прекратяване не се прилага, когато във волеизявлението си за прекратяване на договора за пакетно туристическо пътуване пътуващият не посочва причина или посочва причина, която не е свързана с непредотвратимо и извънредно обстоятелство?

II. Спира производството по делото.

Мотиви:

I.

Спорът се отнася до следните фактически обстоятелства:

На 21 август 2019 г. ищецът резервира при ответника туроператор за себе си и съпругата си пакетно туристическо пътуване с наименование „Italien pur in Rom & Sorrent“, което е трябвало да се осъществи в периода от 30 март

2020 г. до 6 април 2020 г. Неговата цена е 1 886,00 EUR. По искане на ответника ищецът внася първоначална вноска в размер на 325,00 EUR.

С писмо от 27 февруари 2020 г. ищецът прави изявление за прекратяване на пакетното туристическо пътуване. В писмото като причина за прекратяването ищецът посочва, че скоро му предстои болничен престой. Той се съгласява да плати на ответника обезщетение за прекратяване в размер на 25 % от цената на пътуването, равняващо се на 466,50 EUR, като в тази сума се включи първоначалната вноска. В това писмо той си запазва правото, предвидено в условията за пътуване на ответника, „да му бъде възстановено плащането, ако поради особени обстоятелства, свързани с разпространения по това време в Италия или Германия коронавирус, или ако по някакви други причини пътуването или явяването за него така или иначе не може да се осъществи“. Ищецът доплаща на ответника разликата над първоначалната си вноска.

По искане на ответника, който изчислява общото си обезщетение за прекратяване на 471,50 EUR, ищецът му доплаща още 5,00 EUR.

Впоследствие ответникът отменя организираното от него пътуване „Italien pur in Rom & Sorrent“ поради пандемията от коронавирус.

С писмо от 21 март 2020 г. ищецът иска да му бъдат върнати извършените от него плащания към ответника в размер общо на 471,50 EUR.

Ответникът отказва да върне платени суми.

Ищецът счита, че ответникът е длъжен да му върне платените суми, тъй като той фактически не е изпълнил туристическия пакет.

Ответникът счита, че ищецът е прекратил договора за пакетно туристическо пътуване поради престоя си в болница и че следователно ответникът има право да начисли уговорената в договора такса за прекратяване. Настъпили впоследствие обстоятелства не променяли с нищо правото му да получи такса за прекратяване.

В първоинстанционното производство Amtsgericht Frankfurt am Main (Районен съд Франкфурт на Майн) отхвърля иска на ищеца. Прекратяването на договора от страна на ищеца е породило правото на ответника да иска обезщетение за прекратяване, което той може да прихване от дължимото на ищеца възстановяване на суми. Член 651h, параграф 3 от Bürgerliches Gesetzbuch (Гражданския кодекс, наричан по-нататък „BGB“) не е приложим, тъй като към момента на волеизявлението за прекратяване все още не са били налице основания да се предполага настъпването на непредотвратими и извънредни обстоятелства. Правото на ответника не отпада и впоследствие, тъй като пътуването не е осъществено.

Ищецът обжалва решението на районния съд в срок. Той счита, че към момента на волеизявлението му за прекратяване са били налице достатъчно основания, които при вземането на решение, основано на прогноза, биха довели до заключението, че пътуването ще бъде засегнато в значителна степен от непредотвратими и извънредни причини.

Ответникът, който оспорва иска на ищеца, по-специално счита, че ищецът не може да се позовава на член 651h, параграф 3 от BGB, защото е прекратил договора по друга, лична причина, а не поради пандемията от коронавирус.

II.

При прилагането на разпоредбите от германското право относно договора за пакетно туристическо пътуване пътуващият може съгласно член 651h, параграф 1 от BGB да прекрати такъв договор по всяко време преди началото на пътуването. Законът не изисква да се посочва причина за прекратяването.

Правната последица от прекратяването на договора е, че съгласно член 651h, параграф 1, второ изречение от BGB организаторът губи правото да получи цената на пътуването. Съгласно член 651h, параграф 1, трето изречение от BGB организаторът може да поиска подходящо обезщетение, фиксираният размер на което той може съгласно член 651h, параграф 2 от BGB да определи и в общите условия. Съгласно член 651h, параграф 3, първо изречение от BGB обаче организаторът не може да иска обезщетение за прекратяване в случай на непредотвратими и извънредни обстоятелства, настъпили в мястото на дестинацията или в непосредствена близост до него, които засягат значително изпълнението на туристическия пакет [...].

Такива непредотвратими и извънредни обстоятелства, които засягат значително пътуването, са били налице в мястото на дестинацията, тъй като пътуването не е могло да бъде осъществено в резултат на пандемията от коронавирус, която представлява непредотвратимо и извънредно обстоятелство.

Съгласно текста на разпоредбите от германското право в член 651h, параграфи 1 и 3 от BGB ответникът не може да иска обезщетение за прекратяване на договора, тъй като текстът на член 651h, параграф 3 от BGB се отнася до действителните обстоятелства към уговорения момент на пътуването. Становището в практиката на германските съдилища и в доктрината от областта на свързаното с туристическите пътувания право, че въпросът дали е налице непредотвратимо и извънредно обстоятелство зависи от прогноза, направена към момента на волеизявлението за прекратяване въз основа на ex-ante (предварителна) оценка (вж. по-специално решение на Oberlandesgericht Hamm (Висш областен съд Хам) от 30 август 2021 г. — 22 U 33/21, BeckRS 2021, 24178; решение на Amtsgericht Düsseldorf (Районен съд Дюселдорф) от 8 февруари 2021 г. — 37 C 471/20,

NJW-RR 2021, 930; решение на Amtsgericht Frankfurt (Районен съд Франкфурт) от 11 август 2020 г. — 32 C 2136/20 — juris т. 38; решение на Amtsgericht München (Районен съд Мюнхен) от 27 октомври 2020 г. — 159 C 13380/20 — Juris т. 19; решение на Landgericht Kassel (Областен съд Касел) от 2 ноември 2021 г. — 5 O 459/21 — т. 35, juris; [...]), не е отразено в текста на германските закони. Дали текстът на член 651h, параграф 3 от BGB съответства на разпоредбата на член 12, параграф 2 от Директивата за пакетните туристически пътувания или дали този текст трябва да се тълкува в съответствие с тази директива, е предмет на преюдициално запитване до Съда на ЕС по дело C-776/21.

Спорно е обаче дали ищецът не може да се позове на член 651h, параграф 3 от BGB поради обстоятелството, че е прекратил договора поради свързана с него причина, а не поради извънредна и непредотвратима причина по смисъла на член 651h, параграф 3 от BGB.

В разглеждания случай ищецът обосновава прекратяването на договора с престой в болница. Съгласно текста на писмото условието да му бъде възстановено плащането, ако пътуването не може да бъде осъществено поради коронавируса, не е било от значение за прекратяването, а е имало за цел само да осигури право на връщане на платени суми, което ищецът е смятал само за възможно, но не и за гарантирано.

Съгласно текста на член 651h от BGB на пътуващия е предоставено в параграф 1 на същия член право да прекрати договора, което поражда правните последици на член 651h, параграф 1, трето изречение във връзка с параграф 2 от BGB (обезщетение за прекратяване) или правните последици на член 651h, параграф 3 от BGB (отпадане на правото на обезщетение за прекратяване). Дали пътуващият е посочил причина за прекратяването или не, е без значение за настъпването на правните последици, поради което в настоящия случай обезщетението за прекратяване отпада дори с оглед на посочената в писмото за прекратяване причина, тъй като пътуването не е могло да се осъществи поради извънредна и непредотвратима причина.

Въпреки това е спорно дали разпоредбите на член 12, параграфи 1 и 2 от Директивата за пакетните туристически пътувания нямат някакъв друг, различен от това смисъл.

Член 12, параграф 1 от Директивата за пакетните туристически пътувания урежда свободното право на пътуващия да прекрати договора по всяко време преди започване на изпълнението на туристическия пакет, което обаче поражда уреденото в член 12, параграф 1, второ изречение обезщетение за прекратяване. За разлика от това член 12, параграф 2 от Директивата за пакетните туристически пътувания урежда друго право на прекратяване, което не поражда обезщетение за прекратяване, тъй като пътуващият има право на пълно възстановяване на цената на пътуването, а именно в случай на непредотвратими и извънредни обстоятелства, настъпили в мястото на

дестинацията [...], които засягат значително изпълнението на туристическия пакет [...]. От формулировката „[н]езависимо от параграф 1 пътуващият има право“ може да се заключи, че член 12 от Директивата за пакетните туристически пътувания урежда две права на прекратяване, за които трябва да са изпълнени различни условия и които пораждат различни правни последици. Ако се приеме, че съществуват отделни, независещи едно от друго права на прекратяване, е необходимо във волеизявлението си пътуващият да посочи на кое право на прекратяване желае да се позове, поспециално да уточни коя е непредотвратимата и извънредна причина, ако желае да се позове на правните последици на член 12, параграф 2 от Директивата за пакетните туристически пътувания. Това изискване по отношение на волеизявлението на пътуващия би могло да следва от обстоятелството, че разпоредбата на член 12, параграф 2, първо изречение от Директивата за пакетните туристически пътувания обвързва с определени условия правото на прекратяване („има право да прекрати [...] в случай на“). Изискването може да следва и от текста на член 12, параграф 2, второ изречение от Директивата за пакетните туристически пътувания, съгласно който „[п]ри прекратяване на договора за пакетно туристическо пътуване съгласно настоящия параграф“ пътуващият има право на пълно възстановяване на всички направени плащания за туристическия пакет. Формулировката има за цел посочената правна последица да настъпи само ако пътуващият се позове на този параграф, защото иначе той има избор дали да се позове на правото, уредено в член 12, параграф 1 от Директивата за пакетните туристически пътувания или на правото, уредено в член 12, параграф 2 от тази директива. От друга страна, от посочените формулировки не следва, че в случай на спор съдът е този, който трябва да определи дали волеизявлението се отнася до прекратяване по параграф 1 или по параграф 2 на член 12 от Директивата за пакетните туристически пътувания, поради което при волеизявление за прекратяване, което не се позовава на непредотвратимо и извънредно обстоятелство, се пораждат правните последици на член 12, параграф 1 (а не параграф 2) от Директивата за пакетните туристически пътувания.

В разглеждания правен спор това тълкуване би довело до извода, че такса за прекратяване на договора съгласно член 12, параграф 1, второ изречение от Директивата за пакетните туристически пътувания се дължи дори ако пътуването не е могло да бъде осъществено в резултат на пандемията от коронавирус, тъй като във волеизявлението си за прекратяване ищецът се е позовал на друга причина.

Ако член 12, параграфи 1 и 2 от Директивата за пакетните туристически пътувания трябва да се тълкува по този начин, то и разпоредбите на член 651h, параграфи 1 и 3 от BGB би трябвало да се тълкуват по същия начин в съответствие с тази директива, тъй като нейният ефект е пълна хармонизация (член 4 от Директивата за пакетните туристически пътувания).

[...] [Спиране на производството]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ